

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2014r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale III Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Paweł Spaleniak

Sędziowie: SSO Tomasz Borowczak

SSO Mariola Skiers (spr.)

Protokolant: sekr. sąd. Halina Przymuszała

w obecności Prokuratora Prokuratury Rejonowej del. do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu – Violetty Skorupskiej
po rozpoznaniu w dniach 12.05.2014r. i 07.07.2014r.

sprawy z wniosku **A. P.** o odszkodowanie i zadośćuczynienie za bezprawne pozbawienie wolności w okresie od dnia 28 sierpnia 1972r. do dnia 24 maja 1973r. jako represji za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego w sprawie prowadzonej przez Prokuratora Prokuratury dla Powiatu Poznańskiego o sygn. akt Ds. 1111/72

1) Na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. z dnia 23 kwietnia 1991 r.) w zw. z art. 540§ 2 kpk zasądza od Skarbu Państwa na rzecz A. P. kwotę 25.000 zł (dwudziestu pięciu tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, która to kwota została już wypłacona wnioskodawcy na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 17.08.2010r. w sprawie III Ko 874/08

2) w pozostałym zakresie oddala wniosek;

3) na podstawie art. 618 § 1 pkt. 11 k.p.k. w zw. z § 14 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z dnia 3 października 2002 r.) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. M. kwotę 236,16 zł (dwustu trzydziestu sześciu złotych szesnastu groszy) brutto tytułem pomocy prawnej udzielonej z urzędu, nie opłaconej nawet w części;

4) Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. z dnia 23 kwietnia 1991 r.) kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

SSO Mariola Skiers SSO Paweł Spaleniak SSO Tomasz Borowczak

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 08 listopada 2008r. A. P. wystąpił o zasądzenie od Skarbu Państwa na jego rzecz kwoty 55.000 zł tytułem odszkodowania za bezprawne pozbawienie wolności „jako opozycjonisty antykomunistycznego PRL-u” w latach 1972-1973 (k. 1). Na rozprawie w sprawie III Ko 874/08 w dniu 17 sierpnia 2010r. pełnomocnik wnioskodawcy sprecyzował wniosek wskazując, że wnioskodawca domaga się zadośćuczynienia w łącznej kwocie 2 milionów złotych. Prokurator wniósł o oddalenie w całości wniosku o zadośćuczynienie (k. 118).

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział III Karny wyrokiem z dnia 17 sierpnia 2010r. w sprawie o sygn. akt III Ko 874/08 zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy A. P. kwotę 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy, oddalając jednocześnie wniosek w pozostałym zakresie (k. 120). Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z dnia

28 października 2010r. w sprawie o sygn. akt II AKa 190/10 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 17 sierpnia 2010r. o sygn. akt III Ko 874/08 (k. 162).

Sąd Najwyższy w sprawie o sygn. akt V Ko 56/13 wyrokiem z dnia 22 października 2013r. wznowił postępowanie w sprawie wniosku A. P. zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 października 2010r. o sygn. akt II AKa 190/10 oraz uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 października 2010r. o sygn. akt II AKa 190/10 oraz utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 17 sierpnia 2010r. o sygn. akt III Ko 874/08 i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wskazał, że podstawą wznowienia postępowania jest art. 540 § 2 kpk z uwagi na fakt, że Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 01 marca 2011r. o sygn. akt P 21/09, OTK-A 2011/2/7 uznał, że art. 8 ust. 1a ustawy lutowej jest niezgodny z przepisami Konstytucji (k. 221 – 223v).

W sprawie o sygn. akt III Ko 1008/13 – toczącej się po wznowieniu postępowania -pełnomocnik wnioskodawcy pismem z dnia 28 listopada 2013r. sprecyzował wniosek wskazując, że wnioskodawca A. P. domaga się zasądzenia od Skarbu Państwa na jego rzecz kwoty 1.481.250 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami od dnia wyrokowania do dnia zapłaty oraz kwoty 493.750 zł tytułem odszkodowania wraz z odsetkami od dnia wyrokowania do dnia zapłaty. Pełnomocnik A. P. wniósł również o zasądzenie na jego rzecz kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, nieopłaconej nawet w części (245 – 248, 374). Odnośnie roszczenia o zadośćuczynienie pełnomocnik wnioskodawcy wskazał, że krzywda doznana przez wnioskodawcę ma olbrzymi zakres. Był on w bestialski sposób traktowany, pozbawiony wolności z uwagi na działalność na rzecz niepodległościowego bytu Państwa Polskiego i to przez długi okres bez żadnej decyzji procesowej. Dochodzona tytułem zadośćuczynienia suma pieniężna nie usunie szkody niemajątkowej, ale ma dać wnioskodawcy pewną rekompensatę, która częściowo złagodzi doznane cierpienia. Odnośnie roszczenia odszkodowawczego pełnomocnik wnioskodawcy wskazał, że ze względu na upływ czasu nie jest możliwe ściśle określenie wysokości dochodzonego odszkodowania, dlatego wnioskodawca określił je na kwotę 493.750 zł. Na skutek rzeczywistego pozbawienia wolności A. P. został pozbawiony możliwości rozwoju zawodowego oraz doznał uszczerbku na zdrowiu i był zmuszony ponosić koszty leczenia.

Prokurator wniósł o oddalenie w całości wniosku o zadośćuczynienie i odszkodowanie (k. 374).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na wstępie ustaleń stanu faktycznego i oceny dowodów należy podkreślić, że postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie w zakresie pozbawienia wolności A. P. w okresie od dnia 28 sierpnia 1972r. do dnia 24 maja 1973r. dało wynik odmienny od przyjętego w sprawie Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygn. akt III Ko 874/08. W związku z tym, że postępowanie w zakresie wniosku o zadośćuczynienie toczyło się na skutek wznowienia postępowania na korzyść wnioskodawcy przez Sąd Najwyższy – w tym zakresie sąd związany był treścią wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2013r. o sygn. akt V Ko 56/13. Natomiast wniosek o odszkodowanie został złożony po raz pierwszy i w tym zakresie sąd czynił ustalenia faktyczne niezależne od ustaleń przyjętych w sprawie Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygn. akt III Ko 874/08.

Ustalenia faktyczne wspólne w zakresie wniosku o zadośćuczynienie i wniosku o odszkodowanie

Po śmierci matki w maju 1972r. A. P. rozpoczął wysyłanie korespondencji do Radia (...). Było to spowodowane faktem, że matka wnioskodawcy nie otrzymała należnego jej odszkodowania, wynikającego z jej pobytu w obozie, gdzie przeprowadzano na niej doświadczenia. A. P. wysyłał korespondencję do Radia (...) opisując sytuację, w jakiej znalazł się on i jego matka, sytuację w zakładach pracy, w których pracował, a także ogólną sytuację panującą w PRL. Wnioskodawca nie dysponował dokładnym adresem Radia (...) w M. i wysyłał korespondencję zaadresowaną po prostu Radio (...). Swoich danych adresowych A. P. nie umieszczał na kopercie, lecz wewnątrz przesyłek. Część jego korespondencji była jednak przechwytywana na poczcie, listy były otwierane i w ten sposób ujawniono działalność A. P..

W dniu 28 sierpnia 1972 r. Prokurator Prokuratury Powiatowej w Poznaniu wszczął dochodzenie pod sygn. akt Ds. 1111/72 w sprawie usiłowania przekazania w lipcu 1972r. drogą korespondencyjną fałszywych wiadomości mogących wyrządzić szkodę interesom PRL ośrodkowi obcemu Radio (...), tj. o czyn z art. 11 § 1 d. k.k. w zw. z art. 271 § 2 d.k.k.

W dniu 05 września 1972r. przedstawiono A. P. zarzut popełnienia czynu z art. 11 § 1 d. k.k. w zw. z art. 271 § 2 d.k.k. W toku postępowania został poddany badaniom przez biegłych psychiatrów.

W dniu 10 lutego 1973r. postępowanie przeciwko A. P. zostało umorzono na podstawie art. 11 § 1 d.k.p.k. w zw. z art. 25 § 1 d.k.k., tj. z uwagi na niepoczytalność sprawcy.

Dowód: zeznania A. P.(k. 116 – 117, 261 – 262, 309, 337), kopia dziennika archiwalnego spraw ewidencji operacyjnej (k. 28 – 30), kopia sprawozdania WŚ KWMO w Poznaniu (k. 59), kopia repertorium (k. 65 – 66), wyciąg (k. 67), dokumentny w aktach Prokuratury Poznań – Stare Miasto w Poznaniu o sygn. akt 1 Ds. 534/09

Ustalenia faktyczne w zakresie wniosku o zadośćuczynienie

Podstawą wznowienia postępowania przez Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 22 października 2013r. o sygn. akt V Ko 56/13 w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 października 2010r. o sygn. akt II AKa 190/10 był art. 540§ 2 kpk, zgodnie z którym postępowanie wznowia się **na korzyść strony**, jeżeli Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą przepisu prawnego, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie; **wznowienie nie może nastąpić na niekorzyść oskarżonego**. Zgodnie z art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 443 k.p.k. Sąd ponownie rozpoznający sprawę w razie wznowienia postępowania na korzyść może orzec na niekorzyść wnioskodawcy tylko wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy. Sąd podziela przy tym stanowisko, że orzeczenie surowsze w rozumieniu art. 443 k.p.k. oznacza orzeczenie pogarszające sytuację oskarżonego w jakimkolwiek zakresie, tj. poczynionych ustaleń faktycznych, kwalifikacji prawnej czynu, orzeczonej kary, środków karnych, a także w zakresie wszystkich możliwych następstw tych rozstrzygnięć dla sytuacji prawnej oskarżonego (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 18 września 2013 r., II AKa 150/13, LEX nr 1369243, St. Zabłocki - Postępowanie odwoławcze w kodeksie postępowania karnego po nowelizacji. Komentarz praktyczny wyd. II Warszawa 2003 str. 305-307, wyrok Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r. w sprawie V KKN 137/99 - OSNKW z. 3-4000 poz. 31).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy nie było podstaw prawnych do przyjęcia w sprawie ustaleń stanu faktycznego w zakresie wniosku o zadośćuczynienie mniej korzystnych dla A. P. niż uczynił to Sąd Okręgowy w Poznaniu w wyroku z dnia 17 sierpnia 2010r. o sygn. akt III Ko 874/08 i jego pisemnym uzasadnieniu. Tak w szczególności niedopuszczalnym było przyjęcie w ustaleniach stanu faktycznego, że A. P. nie był w ogóle rzeczywiście pozbawiony wolności w okresie od dnia 28 sierpnia 1972r. do dnia 24 maja 1973r. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę był zatem związany następującymi ustaleniami poczynionymi w sprawie III Ko 874/08:

W dniu 28 sierpnia 1972 r. w zakładzie pracy, w którym pracował wnioskodawca, zjawili się ubrani po cywilnemu funkcjonariusze, po czym zatrzymali go i zabrali na komisariat milicji przy ul. (...) w P..

W okresie od dnia 28 sierpnia 1972r. do dnia 24 maja 1973r. A. P. był przetrzymywany w komisariacie milicji przy ul. (...) w P.. Jego przesłuchania były również przeprowadzane na ul. (...). W trakcie pobytu w komisariacie milicji przy ul. (...) w P. A. P. był poważnie i dotkliwie bity, powybijano mu zęby, urządzono mu tzw. „ścieżki zdrowia”. W okresie zimowym, z uwagi na złe warunki panujące w komisariacie milicji przy ul. (...) w P., w szczególności na dziurawe okna, A. P. wręcz drętwiał z zimna. W tym okresie był również poddany badaniom przez biegłych psychiatrów.

Dnia 24 maja 1973r. A. P. został zwolniony z Komisariatu. Przyszedł do niego jeden z funkcjonariuszy, który dokonał jego zatrzymania i powiedział „wypierdalaj” W sprawie Prokuratury Powiatowej w Poznaniu wszczął dochodzenie pod sygn. akt Ds. 1111/72 nie doręczono A. P. żadnej decyzji o aresztowaniu. A. P. leczy się w ZOZ P.Poradnia R.w L.z

powodu chorób związanych ze stałym inwalidztwem II grupy. Cierpi on m. in. na choroby spowodowane pobytym jego matki w hitlerowskich obozach koncentracyjnych.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie III Ko 874/08, którym sąd w niniejszym postępowaniu jest związany, poczynił w oparciu o dowody: dowód z przesłuchania A. P.(k. 116 – 117), kopia dziennika archiwalnego spraw ewidencji operacyjnej (k. 28 – 30), zawiadomienie z ZOZ P.– Poradnia R.w L.(k. 38), kopia sprawozdania WŚ KWMO w P.(k. 59), kopia repertorium (k. 65 – 66), wyciąg (k. 67), decyzja Prezesa IPN nr 4/10 z dnia 14 stycznia 2010r. (k. 81), dokumenty w aktach Prokuratury Poznań – Stare Miasto w Poznaniu o sygn. akt 1 Ds. 534/09.

Ustalenia faktyczne w zakresie wniosku o odszkodowanie

W toczącym się na skutek wznowienia postępowaniu sąd przeprowadził postępowanie dowodowe w zakresie szerszym aniżeli w poprzednim postępowaniu. Pozwoliło to na następujące stwierdzenia:

A. P. nie jest dotknięty upośledzeniem umysłowym, występuje u niego natomiast uporczywy zespół urojeniowo – omamowy. Niemożliwym jest stwierdzenie od kiedy ten zespół trwa u A. P.. Objawy psychotyczne rzutuje on wstecz. Obecnie A. P. nie posiada własnego uzębienia, nie można ustalić kiedy i w jakich okolicznościach doszło do jego utraty. Nosi protezę całkowitą uzębienia górnego i dolnego.

Dowód: opinia na okoliczność zdrowia psychicznego A. P. (k. 290 – 294, Tom II), opinia sądowomedyczna z dnia 20 stycznia 2014r. (k. 272 – 273, Tom II)

A. P. nie był w ogóle rzeczywiście pozbawiony wolności w okresie od dnia 28 sierpnia 1972r. do dnia 24 maja 1973r.

Z treści akt pracowniczych A. P.wynika, że w okresie od dnia 24 stycznia 1972r. do dnia 30 września 1972r. pracował on w (...)Przedsiębiorstwie (...) (zwanego dalej K.), w okresie od dnia 01 października 1972r. do dnia 15 grudnia 1972r. w Spółdzielni Pracy (...)w P.(zwanej dalej O.), od dnia 01 stycznia 1973r. do dnia 15 marca 1973r. w Ośrodku (...) (zwanym dalej P.) i od dnia 02 kwietnia 1973r. do dnia 09 czerwca 1973r. w (...) Zakładach (...) (zwanym dalej H.). W aktach pracowniczych A. P.z K.znajdują się dokumenty w postaci jego zwolnień lekarskich na okres od dnia 12 – 14 września 1972r. (jedna z k. 139 akt pracowniczych – jest więcej k. 139), od dnia 15 – 18 września 1972r. i od dnia 22 – 30 września 1972r. Nadto akta zawierają jego wniosek z dnia 28 sierpnia 1972r. o udzielenie mu urlopu na dzień 29 sierpnia 1972r. w celu poszukiwania pracy. W tym samym celu złożono wniosek z dnia 31 sierpnia 1972r. Tym razem wniesiono pismem o udzielenie urlopu w dniach 1,2 i 4 września 1972r. Kolejny dokument z dnia 11 września 1972r. zawiera prośbę o możliwość opuszczania zakładu pracy w godzinach pracy. Jest on umotywowany koniecznością poszukiwania pracy. Wszystkie wnioski związane z poszukiwaniem pracy zostały podpisane przez A. P.. Z treści świadectwa pracy wystawionego przez K.wynika, że pracował w tym zakładzie pracy w okresie od 24 stycznia 1972r. do dnia 30 września 1972r. W aktach pracowniczych nadesłanych przez K.znajduje się pismo Dyrektora K.z dnia 10.11.1972r. skierowane od redakcji E.(...), z którego wynika, że A. P.był ostatni raz u pracodawcy w dniu 26.09.1972r. celem odebrania miesięcznych poborów. To pismo Dyrektora K.stanowi odpowiedź na zapytanie redakcji E.(...)w związku z pismem skierowanym do gazety przez A. P., że nie otrzymał świadectwa pracy. Załączone zostało również pismo A. P.skierowane do gazety. W aktach pracowniczych A. P.znajduje się także podpisane przez niego pokwitowanie odbioru dokumentów z datą 02 września 1972r.

Zakład pracy O.Poznańskiprzewodził także akta pracownicze A. P.. Znajduje się w nich pismo A. P.z prośbą o zatrudnienie. Jest datowane na dzień 28 września 1972r. i podpisane przez A. P.. Akta zawierają nadto pismo A. P.do zarządu spółdzielni O.z dnia 05 grudnia 1972r. stanowiące jego odwołanie się od decyzji o wypowiedzeniu mu umowy o pracę. Z pisma tego wynika, że A. P.uważa wypowiedzenie mu umowy o pracę za wybitnie krzywdzące i przedstawia swój pogląd na tą sprawę. Zgodnie z treścią świadectwa pracy wystawionego przez Spółdzielnię dla A. P.był on przez nią zatrudniony w okresie od dnia 01 października 1972r. do dnia 15 grudnia 1972r.

W sprawie nadto materiałem dowodowym są dokumenty z teczki osobowej A. P.z okresu jego zatrudnienia w P.. Z opinii o pracowniku wynika, że A. P.pracował na rzecz P.w okresie od dnia 01 stycznia 1973r. do dnia 15

marca 1973r. Wypowiedzenie umowy o pracę nastąpiło pismem z dnia 28 lutego 1973r. Wypowiadającym był zakład pracy. Z treści własnoręcznie napisanego oświadczenia A. P. wynika, że przedłożył sfałszowane dokumenty w P. w celu uzyskania zatrudnienia w tym zakładzie pracy. Z treści notatki pracownika Kadr P. M. W. wynika, że zakład pracy powziął wiadomość dnia 26 lutego 1973r. o sfałszowaniu dokumentacji pracowniczej przez A. P.. Z kolejnego dokumentu z dnia 27 lutego 1973r. wynika, że komisja trzyosobowa z zakładu pracy podjęła decyzję o kontynuowaniu zatrudnienia A. P. na dotychczasowym stanowisku oraz o zawiadomieniu organów śledczych o przestępstwie popełnionym przez A. P.. Z treści pisma z dnia 27 lutego 1973r., adresowanego przez P. do Komendy dzielnicowej Milicji Obywatelskiej P. wynika, że złożono zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez A. P.. Akta osobowe A. P. zawierają nadto dwa postanowienia Podprokuratora Prokuratury Powiatowej dla Dzielnic Grunwald i Jeżyce w Poznaniu. Z pierwszego orzeczenia z dnia 15 maja 1973r. o sygn. akt 2 Ds. 343/73 wynika, że dochodzenie wobec podejrzanego o czyn z art. 265 k.k./1969r. A. P. zostało zawieszona. Postanowieniem z dnia 11 kwietnia 1974r. o sygn. akt 2 Ds. 377/74 Podprokurator Prokuratury Powiatowej dla Dzielnic Grunwald i Jeżyce w Poznaniu umorzył dochodzenie przeciwko A. P. podejrzanemu o to, że sfałszował w grudniu 1972r. kwestionariusz osobowy, świadectwo pracy, opinie i zaświadczenia oraz użył ich jako autentycznych podczas starań o uzyskanie pracy w P., tj. o czyn z art. 265 § 2 k.k./1969r. Podstawą umorzenia postępowania było stwierdzenie znikomej szkodliwości społecznej czynu. W aktach pracowniczych A. P. z H. znajduje się świadectwo pracy. Wynika z niego, że był zatrudniony w tym zakładzie pracy w okresie od dnia 02 kwietnia 1973r. do dnia 09 czerwca 1973r. W aktach znajdują się nadto dalsze dokumenty z okresu zatrudnienia A. P. w H.. A. P. został skierowany dnia 23 marca 1973 do Przychodzi Międzyzakładowej w związku z zamiarem H. zatrudnienia go w charakterze sortowacza. Z opinii o zatrudnionym A. P. z dnia 17 maja 1973r. wynika, że nie przejawia dostatecznej inicjatywy w pracy, robi częste przerwy w pracy na palenie papierosów, często zwalniał się z części pracy celem załatwiania spraw związanych z przyjęciem go na wyższe studia lub odwiedzenie ośrodków zdrowia. W piśmie z Uniwersytetu (...) z dnia 21 maja 1973r. stwierdzono zaś, że A. P. został dopuszczony do egzaminu wstępnego na I rok studiów. Termin egzaminu wstępnego został wyznaczony na dni od 11 – 14 czerwca 1973r. w aktach znajdują się nadto pisma A. P. do zakładu pracy z dni 16 marca, 15 maja i 01 czerwca 1973r. z jego prośbami.

W okresie zatrudnienia w (...)Przedsiębiorstwie (...) w Spółdzielni Pracy (...)w P., w Ośrodku (...)i w (...) Zakładach (...)wynagrodzenie za pracę było każdorazowo wypłacane A. P.. Wypłaty A. P. odbierał osobiście. Zwolnienia A. P. ze wskazanych czterech zakładów pracy następowały zawsze poprzez wypowiedzenie umowy przez zakład pracy.

Dowód: akta pracownicze A. P. z (...)Przedsiębiorstwa (...), Spółdzielni Pracy (...)w P., z Ośrodka (...)i z (...) Zakładów (...), akta ZUS-u dotyczące A. P., częściowo zeznania A. P. k. 116 – 117, 261 – 262, 309, 337).

Za niewiarygodne sąd uznał twierdzenia **A. P.** składane w trakcie całego postępowania, że był pozbawiony wolności w okresie od dnia 28 sierpnia 1972r. do dnia 24 maja 1973r. i przetrzymywany w komisariacie milicji przy ul. (...)w P. oraz że w tym czasie był bity przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa. W tym zakresie jego twierdzenia są sprzeczne z dokumentami zgromadzonymi w niniejszym postępowaniu. Na to, że w ww. okresie A. P. nie był ani zatrzymany ani też tymczasowo aresztowany wskazuje analiza dokumentu w postaci odpisu repertorium Wydziału Śledczego (...)w P. w okresie od 1961r. – 1982r. (k. 65 i 66 akt). Wynika z niego, że A. P. był podejrzany o popełnienie czynu z art. 11 § 1 k.k./1969r. w zw. z art. 271 § 2 k.k./1969r. i prowadzone było przeciwko niemu dochodzenie. Z treści rubryki „Środek zapobiegawczy” wynika jednak wyraźnie, że odpowiadał w trakcie postępowania z wolnej stopy k. 66 – brak w niej bowiem jakichkolwiek wpisów (podkreślić należy, że rubryka ta co do innych osób jest uzupełniona o okres tymczasowego aresztowania, co świadczy o tym, że w przypadku rzeczywistego pozbawienia wolności wpisy były dokonywane). Również brak jest w przypadku A. P. zapisów w rubryce „data i godzina zatrzymania podejrzanego oraz zwolnienia podejrzanego”, podczas gdy co do innych osób – przykładowo podejrzanego T. B. i S. W. takie zapisy się znajdują. O tym, że A. P. nie był pozbawiony wolności w ww. okresie świadczą także dokumenty z teczek pracowniczych A. P. potwierdzające jego zatrudnienie w (...)Przedsiębiorstwie (...) (24 stycznia 1972r. - 30 września 1972r.), w Spółdzielni Pracy (...)w P. (01 października 1972r. - 15 grudnia 1972r.), w Ośrodku (...) (01 stycznia 1973r. - 15 marca 1973r.) i w (...) Zakładach (...) (02 kwietnia 1973r. - 09 czerwca 1973r.) wskazujące, że był on pracownikiem korzystającym z pełni swoich praw, składającym różne pisma, realizującym swoje uprawnienia urlopowe. Nadto A. P. wskazywał, że był pozbawiony wolności od dnia 28 sierpnia 1972r. Data ta jest datą wszczęcia dochodzenia

w sprawie, nie było zatem podstaw do dokonywania jego zatrzymania w tym dniu, zwłaszcza, że zarzut został mu postawiony w dniu 5.09.1972r. (k. 66). Nadto z akt pracowniczych wnioskodawcy dotyczących jego zatrudnienia w K. wynika, że w dniu 28 sierpnia 1972r. złożył on wniosek o udzielenie mu urlopu na dzień 29 sierpnia 1972r. ze względu na poszukiwanie pracy. Wniosek ten został sporządzony przez A. P. własnoręcznie oraz złożony u pracodawcy, który również w tym dniu wniosek ten zaakceptował (adnotacja pracodawcy znajduje się na wniosku). Zatem bezspornie tego dnia był w pracy i brak jakichkolwiek informacji, by nie przebywał tam w godzinach pracy.

Podkreślić również należy, że w ocenie sądu A. P. dostosowywał swoje zeznania do przeprowadzanych dowodów. Podczas postępowania w sprawie III K 874/08 A. P. w ogóle nie wspominał, by był przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa pod przymusem przewożony do pracy. Dopiero jak sąd zwrócił się o akta ZUS-u dotyczące A. P., w których znajdowały się dane dotyczące jego zatrudnienia, informacji od byłych pracodawców, że w aktach pracowniczych brak wzmianek by A. P. był w okresie zatrudnienia pozbawiony wolności, oraz gdy sąd zwrócił się o akta pracownicze, to dopiero wówczas A. P. zeznał, że rzeczywiście wykonywał te prace, ale pod przymusem, dowożony przez funkcjonariuszy SB, a jego własnoręczne pisma w aktach pracowniczych były sporządzane pod przymusem funkcjonariuszy SB. W ocenie sądu nie zasługują na wiarę te zeznania, że wnioskodawca był dowożony do pracy przez funkcjonariuszy SB, a jego własnoręczne pisma w aktach pracowniczych były sporządzane pod przymusem, gdyż zostały one dopasowane do ujawnionego materiału dowodowego. Nadto w aktach pracowniczych nadesłanych przez K. znajduje się zapytanie redakcji E. (...) w związku z pismem skierowanym do gazety przez A. P., że nie otrzymał świadectwa pracy. Załączone zostało również pismo A. P. skierowane do gazety. Znajduje się również pismo Dyrektora K. z dnia 10.11.1972r. skierowane od redakcji E. (...), które stanowi odpowiedź na to zapytanie. Skoro A. P. byłby pozbawiony wolności i bity przez funkcjonariuszy SB to nie miałyby możliwości wysłania takiego pisma do gazety, a poza tym z pewnością nie myślałby o konieczności uzyskania świadectwa pracy podczas gdy zagrożano jego życiu i zdrowiu.

Nadto akta pracownicze A. P. z O. zawierają pismo A. P. do zarządu spółdzielni O. z dnia 05 grudnia 1972r. stanowiące jego odwołanie się od decyzji o wypowiedzeniu mu umowy o pracę. Z pisma tego wynika, że A. P. uważa wypowiedzenie mu umowy o pracę za wybitnie krzywdzące i przedstawia swój pogląd na tą sprawę. Skoro wnioskodawca był zmuszany do pracy przez pracowników SB i przywożony tam przez nich to nie miałyby możliwości złożenia takiego pisma, a poza tym po co miałyby odwoływać się od wypowiedzenia umowy o pracę, skoro pracował pod przymusem.

Wskazać również należy, że gdyby rzeczywiście A. P. był pozbawiony wolności w okresie od dnia 28 sierpnia 1972r. do dnia 24 maja 1973r. to z pewnością byłyby o tym adnotacje w jego aktach pracowniczych, skoro są notatki dotyczące np. niewłaściwego zachowywania się wnioskodawcy w miejscu i godzinach pracy, dotyczące nieporozumień z innymi pracownikami, palenia przez niego papierosów w godzinach pracy, częstego zwalniania się w godzinach pracy celem załatwienia swoich spraw. Skoro bowiem A. P. byłby poważnie i dotkliwie bity, powybijano mu zęby, urządzono mu tzw. „ścieżki zdrowia”, to posiadałby liczne obrażenia ciała, które nie tylko zostałyby spostrzeżone przez współpracowników, ale wymagałyby opatrzenia. Podkreślić również należy, że w aktach IPN o sygn. BU Po III-(...)(...) znajduje się załączone przez A. P. pismo z dnia 9.07.1987r. kierowane od Radia (...) (k.2), a więc w piśmie które został napisane już po rzekomym pozbawieniu wolności A. P. w okresie od dnia 28 sierpnia 1972r. do dnia 24 maja 1973r., a mimo to w piśmie tych wspomina jedynie o krzywdach doznanych przez jego matkę a także o tym, że o niemożności uzyskania paszportu. W piśmie tym nie ma ani jednej wzmianki o niesprawiedliwości doznanej przez wnioskodawcę w postaci pozbawienia go wolności bez jakiegokolwiek podstawy prawnej ku temu.

Oceniając jednak zeznania A. P. trzeba mieć na względzie również treść opinii psychiatrycznej, z której wynika, że występuje u niego natomiast uporczywy zespół urojeniowy – omamowy, a objawy psychotyczne rzutuje on wstecz.

Podsumowując powyższe Sąd uznał dowód z przesłuchania A. P. za niewiarygodny w zakresie, w jakim twierdził, że był rzeczywiście pozbawiony wolności w okresie od dnia 28 sierpnia 1972r. do dnia 24 maja 1973r., w tym, że w tym okresie był torturowany przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa. To samo dotyczy jego twierdzenia, że nie uzyskiwał wynagrodzenia za pracę w tym okresie (k. 309, Tom II). Wprawdzie z pism przesłanych przez byłych pracodawców A. P. wraz aktami pracowniczymi wynika, że nie zachowały się listy obecności i listy płac to jednak z

innych dokumentów w aktach pracowniczych to wynika. W aktach pracowniczych nadesłanych przez K. znajduje się pismo Dyrektora K. z dnia 10.11.1972r. skierowane od redakcji E. (...), z którego wynika, że A. P. był ostatni raz u pracodawcy w dniu 26.09.1972r. celem odebrania miesięcznych poborów. To pismo Dyrektora K. stanowi odpowiedź na zapytanie redakcji E. (...) w związku z pismem skierowanym do gazety przez A. P., że nie otrzymał świadectwa pracy. Załączone zostało również pismo A. P. skierowane do gazety. Zatem gdyby A. P. nie otrzymał również jakiegos zaległego wynagrodzenia to z pewnością w liście do redakcji E. (...) również by to zawarł. Nadto w ocenie sądu gdyby wynagrodzenie nie było wypłacane to byłyby pisma A. P. w aktach pracowniczych w tym względzie.

Powyższego stanowiska nie podważa fakt, że w skład materiału dowodowego w sprawie wchodzi decyzja nr (...)Prezesa IPN z dnia 14 stycznia 2010r. Prezes IPN potwierdził nią, że A. P. przebywał w areszcie w P. w okresie od 28 sierpnia 1972r. do 24 maja 1973r. bez wyroku, za działalność polityczną. Rozstrzygnięcie zawarte w opisanej decyzji nie wiąże jednak Sądu. Taką moc mają w oparciu o art. 8 § 2 k.p.k. tylko prawomocne rozstrzygnięcia Sądu kształtujące prawo lub stosunek prawny. Podkreślenia wymaga, że treść decyzji Prezesa IPN nie pozostaje wyłącznie w sprzeczności z wyżej przytoczonymi dowodami z dokumentów. Także treść dokumentów IPN o sygn. akt BU Po III-(...)(...) - stanowiących podstawę wydania decyzji - nie wskazuje na to, by były podstawy do wydania takiej decyzji. Również w aktach IPN nie znajduje się bowiem żaden dokument źródłowy, który potwierdzałby jakiegokolwiek rzeczywiste pozbawienie wolności A. P.. Sam okres tego pozbawienia wolności został ustalony przez Prezesa IPN jedynie w oparciu o dowolne w tym zakresie twierdzenia A. P..

Sąd uznał za wiarygodne twierdzenie A. P., że wysyłał do radia (...) korespondencję, w której zawierał negatywną ocenę ustroju politycznego i społecznego Państwa Ludowego oraz że toczyło się przeciwko niemu z tego powodu postępowanie karne. Okoliczność tę potwierdza treść dokumentów w sprawie, a zwłaszcza odpisy repertorium Wydziału Śledczego (...) w P..

Za wiarygodną sąd uznał **opinię o stanie zdrowia psychicznego A. P.**, sporządzona przez biegłego lekarza psychiatrę W. C. z dnia 18 lutego 2014r. (k. 290 -294, Tom II). Opinia jest logiczna, konsekwentna i spójna. Biegły zawarł w niej szczegółowy opis badania. Wskazał na omówienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy. Wnioski opinii są sformułowane w sposób stanowczy i odpowiadają na zadane przez sąd pytania.

Za w pełni wiarygodną Sąd uznał również **opinię sądowo-medyczną** odnośnie A. P. z dnia 20 stycznia 2014r. (k. 272 – 273, Tom II). Opinia ta jest fachowa, rzetelna i logiczna. Biegli wskazali w niej szczegółowo na dokumenty wykorzystane przy wydaniu opinii. W dalszej kolejności zawarli swoje ustalenia stanu faktyczne. Wnioski zostały sformułowane przez biegłych w sposób jednoznaczny, stanowczy. W szczególności podali przyczynę niemożności ustalania okoliczności utraty własnego uzębienia przez A. P..

Sąd uznał także **dowody z dokumentów z akt sprawy i akt dołączonych** przeprowadzone w niniejszej sprawie za w pełni wiarygodne, za wyjątkiem Decyzji Prezesa IPN z dnia 14 stycznia 2010r. o sygn. akt BP (...). Poza wskazaną decyzją żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności i prawdziwości dokumentów. Autentyczność decyzji Prezesa IPN nie budziła również wątpliwości stron, ani Sądu. Treść decyzji okazała się jednak w ocenie sądu niezgodna z rzeczywistością. W tym względzie aktualne pozostają ustalenia Sądu z oceny dowodu z przesłuchania wnioskodawcy A. P.. W ocenie sądu bowiem brak jakiegokolwiek dowodów na to, że A. P. był bezprawnie pozbawiony wolności w okresie od dnia 28 sierpnia 1972r. do dnia 24 maja 1973r. Wynika to zarówno z treści repertorium Wydziału Śledczego (...), jak i z dokumentacji pracowniczej A. P. w okresie zatrudnienia w (...)Przedsiębiorstwie (...)(24 stycznia 1972r. - 30 września 1972r.), w Spółdzielni Pracy (...)w P.(01 października 1972r. - 15 grudnia 1972r.), w Ośrodku (...)(01 stycznia 1973r. - 15 marca 1973r.) i w (...) Zakładach (...)(02 kwietnia 1973r. - 09 czerwca 1973r.). Opisane dokumenty uzupełniają logicznie treść akt emerytalno – rentowych ZUS A. P..

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. z dnia 23 kwietnia 1991 r. ze zm) (zwanej dalej ustawą lutową) uznaje się za nieważne orzeczenia wydane przez polskie organy ścigania i

wymiaru sprawiedliwości lub przez organy pozasądowe w okresie od rozpoczęcia ich działalności na ziemiach polskich, poczynając od 1 stycznia 1944 r. do 31 grudnia 1989 r., jeżeli czyn zarzucony lub przypisany był związany z działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego albo orzeczenie wydano z powodu takiej działalności, jak również orzeczenia wydane za opór przeciwko kolektywizacji wsi oraz obowiązkowym dostawom. Na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy lutowej osobie, wobec której stwierdzono nieważność orzeczenia albo wydano decyzję o internowaniu w związku z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 1981 r. w Polsce stanu wojennego, przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłe z wykonania orzeczenia albo decyzji. W razie śmierci tej osoby uprawnienie to przechodzi na małżonka, dzieci i rodziców. Odpowiednio do treści art. 11 ust. 1 ustawy lutowej przepisy art. 8-10 mają odpowiednie zastosowanie również wobec osób, co do których zachodzą przesłanki do stwierdzenia nieważności orzeczenia, jeżeli oskarżonego uniewinniono lub postępowanie umorzono z powodów, o których mowa w art. 17 § 1 pkt 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego, i nie zostało prawomocnie zasądzone odszkodowanie i zadośćuczynienie, a osoby te były zatrzymane lub tymczasowo aresztowane. Roszczenia o odszkodowanie i zadośćuczynienie nie przedawniają się.

Niniejsze postępowanie toczy się na skutek wznowienia postępowania przez Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 22 października 2013r. o sygn. akt V Ko 56/13 w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 października 2010r. o sygn. akt II AKa 190/10. Podstawą wznowienia był art. 540§ 2 kpk, zgodnie z którym postępowanie wznowia się na korzyść strony, jeżeli Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą przepisu prawnego, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie; wznowienie nie może nastąpić na niekorzyść oskarżonego. Zgodnie z art. 545§ 1 kpk w zw. z art. 442 § 1 i 3 kpk sąd, któremu przekazano sprawę do ponownego rozpoznania, orzeka w granicach, w jakich nastąpiło przekazanie. Uchylenie wyroku tylko w zakresie rozstrzygnięcia o karze albo innym środku nie stoi na przeszkodzie uniewinnieniu oskarżonego lub umorzeniu postępowania. Zapatrywania prawne i wskazania sądu odwoławczego co do dalszego postępowania są wiążące dla sądu, któremu sprawę przekazano do ponownego rozpoznania. Z uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego w sprawie V Ko 56/13 wynika jednoznacznie, że w jego ocenie wnioskodawca domagał się tytułem zadośćuczynienia za bezprawne pozbawienie wolności kwoty 2 milionów złotych, że wznowienie nastąpiło na korzyść wnioskodawcy, a analiza uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawie III Ko 874/08 pozwala uznać, że wysoce prawdopodobne jest, iż gdyby nie treść wówczas obowiązującego przepisu art. 8 ust 1 a ustawy lutowej to zasądzona na rzecz A. P. kwota zadośćuczynienia byłaby wyższa. Stwierdzić zatem należy, że rolą sądu w niniejszym postępowaniu było ustalenie czy 25.000 zł jest kwotą wystarczającą dla wnioskodawcy czy też winna to być kwota wyższa.

Sąd zatem był zgodnie z treścią art. 443 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. oraz z uwagi na treść art. 540§ 2 kpk zmuszony przyjąć w zakresie wniosku o zadośćuczynienie, że A. P. był rzeczywiście bezzasadnie pozbawiony wolności w okresie od dnia 28 sierpnia 1972r. do dnia 24 maja 1973r. Sąd bowiem podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone m. in. w tezie 2 wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2013r. o sygn. akt IV KK 395/12, że „sąd odwoławczy może dokonywać odmiennych aniżeli sąd pierwszej instancji ocen ustalonych okoliczności, nadawać tym samym okolicznościom większe lub mniejsze znaczenie, pod warunkiem tylko, że katalog tych okoliczności nie ulega zmianie, a więc nie dochodzi do rozszerzenia katalogu okoliczności obciążających lub zmniejszenia katalogu okoliczności łagodzących wymiar kary; takie bowiem rozszerzenie lub zmniejszenie uznane być musi za nowe ustalenie faktyczne. Za nowe ustalenia uznać należy także sytuację, w której sąd odwoławczy zastąpi jedno ustalenie innymi”. Z powyższego wypływa wniosek, że zasada reformationis in peius stanowi zakaz zmiany ustaleń stanu faktycznego na niekorzyść A. P..

W związku z powyższym będąc związanym ustaleniami Sądu Okręgowego w Poznaniu, Wydział III Karny ze sprawy sygn. akt III Ko 874/08 sąd był zmuszony przyjąć, że w sprawie spełnione są warunki do zasądzenia zadośćuczynienia na rzecz A. P. oraz że był on rzeczywiście pozbawiony wolności w okresie od dnia 28 sierpnia 1972r. do dnia 24 maja 1973r. Nadto sąd zmuszony był przyjąć, że w tym okresie był poważnie i dotkliwie bity, powybijano mu zęby, urządzono mu tzw. „ścieżki zdrowia”, a w okresie zimowym, z uwagi na złe warunki panujące w komisariacie milicji przy ul. (...) w P., w szczególności na dziurawe okna, A. P. wręcz drętwiał z zimna. Tak wynika jednoznacznie z ustaleń poczynionych

przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie o sygn. akt III Ko 874/08. Postępowanie o sygn. akt Ds. 1111/72 zostało umorzone wobec A. P. z uwagi na zachodzenie okoliczności z art. 25 § 1 k.k./1969r. Jest to okoliczność stanowiąca obecnie negatywną przesłankę procesową z art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. Sąd związany był również stanowiskiem Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawie o sygn. akt III Ko 874/08, że czyn popełniony przez A. P. z art. 11 § 1 k.k./1969r. w zw. z art. 271 § 2 k.k./1969r. stanowił wyraz negatywnej oceny Państwa Ludowego, jego systemu politycznego i społecznego oraz że czyn ten stanowił wyraz działalności na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Kwestią zasadniczą było zatem ustalenie wysokości należnego A. P. zadośćuczynienia. Niewątpliwie trzeba pamiętać o tym, że ustalając wysokość zadośćuczynienia za doznaną krzywdę należy stosować kryteria zindywidualizowane, właściwe zarówno dla osoby wnioskodawcy, jak i przystające do okoliczności sprawy. Na wysokość zadośćuczynienia winny składać się doznane cierpienia pokrzywdzonego, których rodzaj, czas trwania i natężenie podlega ustaleniu i ma przełożenie na wysokość zasądzonej kwoty. Niemożność podjęcia zatrudnienia, swoista stygmatyzacja z uwagi na treść wyroku, wpływ pozbawienia wolności na postrzeganie w środowisku, tworzenie mylnego przekonania o osobie wnioskodawcy i związana z tym niemożność prowadzenia działalności zawodowej, wreszcie konieczność rozważania emigracji z kraju, bezsprzecznie wiązały się dla wnioskodawcy z dużym ładunkiem doznanej krzywdy, której granice trzeba obiektywnie określić (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 lipca 2013 r., II AKa 222/13, LEX nr 1388788). Zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość.

W ocenie sądu adekwatną kwotą zadośćuczynienia dla A. P., uwzględniającą wszystkie wskazane wyżej kryteria, jest kwota 25.000 zł zasądzona w wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawie o sygn. akt III Ko 874/08. Znaczenie naruszenia dóbr osobistych A. P. w postaci wolności i czci nie uzasadnia przyznania mu wyższego zadośćuczynienia. Sąd przy ustalaniu kwoty zadośćuczynienia miał na uwadze fakt, że okres pozbawienia wolności wnioskodawcy trwał prawie 9 miesięcy, że stosowana była wobec niego przemoc, że warunki komisariatu przy ul. (...) w P., gdzie wnioskodawca był przetrzymywany były trudne. Sąd miał na względzie również wskazane w stanie faktycznym obrażenia ciała doznane przez wnioskodawcę, które potęgowały krzywdę. Wskazać przy tym należy, że opinie biegłego lekarza psychiatry i biegłych medyków sądowych nie pozwalają na ustalenie kiedy stwierdzony przez nich stan A. P. powstał. Reasumując, w ocenie sądu adekwatną do doznanej przez wnioskodawcę krzywdy jest kwota 25.000 zł. Wniosek A. P. o zasądzenie zadośćuczynienia powyżej tej kwoty należało zatem oddalić. Jednocześnie w wyroku sąd zaznaczył, że zasądzona tytułem zadośćuczynienia kwota 25.000 zł została wnioskodawcy wypłacona na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 17.08.2010r. w sprawie III Ko 874/08.

Odnosząc się do wniosku A. P. o odszkodowanie należy stwierdzić, że w postępowaniu o sygn. akt III Ko 874/08 w ogóle o nim nie orzekano, gdyż nie było takiego wniosku. Wniosek o odszkodowanie został złożony przez pełnomocnika wnioskodawcy dopiero w niniejszym postępowaniu w piśmie z dnia 28 listopada 2013r. (k. 245-248). Sąd odnośnie roszczenia odszkodowawczego mógł samodzielnie poczynić ustalenia stanu faktycznego odnośnie zaistnienia szkody i jej wysokości.

Zgromadzone w sprawie dowody wykazały, że A. P. nie był pozbawiony wolności w okresie od dnia 28 sierpnia 1972r. do dnia 24 maja 1973r. W tym okresie A. P. był zatrudniony w czterech podmiotach: w (...)Przedsiębiorstwie (...) (24 stycznia 1972r. - 30 września 1972r.), w Spółdzielni Pracy (...) w P. (01 października 1972r. - 15 grudnia 1972r.), w Ośrodku (...) (01 stycznia 1973r. - 15 marca 1973r.) i w (...) Zakładach (...) (02 kwietnia 1973r. - 09 czerwca 1973r.), korzystał z pełni praw pracowniczych, a za świadczoną pracę było mu każdorazowo wypłacane wynagrodzenie. W tym stanie rzeczy nie zaistniała żadna szkoda po stronie A. P. w sprawie. Istnienie szkody jest jednak zgodnie z treścią art. 361 § 1 i § 2 k.c. warunkiem koniecznym do zasądzenia odszkodowania. W konsekwencji należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie A. P. nie był pozbawiony wolności w okresie od dnia 28 sierpnia 1972r. do dnia 24 maja 1973r. i nie utracił żadnego wynagrodzenia na skutek swojej działalności na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Zatem nie ma podstaw do zasądzenia jakiegokolwiek odszkodowania na rzecz A. P. w niniejszej sprawie. Na marginesie wskazać tylko należy, że wnioskodawca w żaden sposób nie wykazał również wysokości dochodzonego odszkodowania, co samo w sobie skutkowało oddaleniem wniosku.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w punkcie 1 i 2 wyroku. Sąd w punkcie 3 wyroku na podstawie art. 618 § 1 pkt. 11 k.p.k. w zw. z § 14 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z dnia 3 października 2002r.) zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. M. kwotę 236,16 zł brutto tytułem pomocy prawnej udzielonej z urzędu, nie opłaconej nawet w części. Sąd uwzględnił, że w sprawie tej były 4 terminy rozprawy, na których uczestniczył adw. M. M. lub jego substytut tj. w dniach 29.11.2013r., 31.03.2014r., 12.05.2014r. i 7.07.2014r. Podstawę do wyliczenia przedmiotowych kosztów stanowiła stawka minimalna. Wysokość wynagrodzenia uwzględnia zarówno charakter sprawy jak też wkład pracy adwokata. Zatem łączna kwota zasądzona na rzecz adw. M. M. to 236,16 zł brutto tytułem pomocy prawnej udzielonej z urzędu, nie opłaconej nawet w części ($120 \text{ zł} + 3 \cdot 24 \text{ zł} = 192 \text{ zł netto}$, brutto $192 \text{ zł} \cdot 23\% = 236,16 \text{ zł}$).

W punkcie 4 wyroku Sąd na podstawie art. 13 ustawy lutowej kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

SSO Mariola Skiers SSO Paweł Spaleniak SSO Tomasz Borowczak

ZARZĄDZENIE

1. proszę odnotować,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć:
  - pełnomocnikowi wnioskodawcy,
3. za 14 dni od doręczenia, z apelacją lub pismem.

Poznań, dnia 13 lipca 2014r.

SSO Mariola Skiers